

30.9.2016

Punkalaitumen Tuulivoima Oy
Bulevardi 7,
00120 Helsinki

**PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA
PUNKALAITUMEN ARKKUINSUON 3 TUULIVOIMALAN -HANKKEESEEN**

Punkalaitumen Tuulivoima Oy suunnittelee Punkalaitumen Arkkuinsuolle tuulivoimahanketta. Suunnitelmassa on alustavasti osoitettu paikat kolmelle (3) tuulivoimalalle. Tuulivoimaloiden nimellisyksikkötehot olisivat noin 3–4 MW ja yhteisteho olisi noin 9–12 MW. Tuulivoimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus olisi noin 230 metriä.

Tuulivoimalat muodostavat itsenäisen sähköntuotantokokonaisuuden sähköasemineen. Sähkönsiirtoyhteydet rakennetaan maakaapeilla Kanteenmaantien (mt2310) suunnasta ja huoltotiet kaakon suunnasta nykyisiltä yksityisteiltä.

Suunniteltu hankealue sijaitsee noin kuusi kilometriä Punkalaitumen taajaman keskustasta. Suunnitelmaan rajattu hankealue on lähimmillään noin 1,5 kilometri Loimaan kaupungin rajasta ja lähimmillään noin 2 kilometriä Huittisten kunnan rajasta.

Arkkuinsuon alue on Vapo Oy:n turpeenottoalueena.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Punkalaitumen Tuulivoima Oy esitti kirjallisesti 30.3.2016 Pirkanmaan ELY-keskukselle tiedustelun YVA-menettelyn soveltamisesta Punkalaitumen Arkkuinsuon kolmen (3) tuulivoimalan hankkeeseen. Yhtiön tuulivoimayksikköiden määrää ja/tai tuotantoa tulisi kasvat-
taa, jotta tuulivoiman rakentamisen taloudelliset edellytykset täytyisivät Punkalaitumella.

Hankkeesta vastaava toimitti samalla tietoja hankkeen ympäristövaikutuksista, joita on täydennetty kesäkuussa 2016; luontoselvitys (28.6.2016), melu- ja välkemallinnukset (23.3.2016 ja 22.3.2016), selvitys Arkkuinsuon ja Isosuon tuulivoima-hankkeiden luontoon kohdistuvista yhteisvaikutuksista sekä Telkunsuon Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutukset (24.3.2016, 29.6.2016).

Arkkuinsuon tuulivoimahankkeen melu- ja välkemallinnuksessa (22.3. ja 23.3.2016) lähtötietoina on käytetty kolmea kokonaiskorkeudeltaan 218-metristä (napakorkeus 150 m ja + roottorin halkaisija 136 m) ja nimellisteholtaan 3,45 MW tuulivoimalaa. Hankkeesta vastaava on kuitenkin kirjeessään (30.3.2016) ilmoittanut suunnittelevansa kolmea kärkekorkeudeltaan noin 230-metristä ja 3–4 MW nimellistehoista tuulivoimalaa Arkkuinsuolle. Maisemavaikutuksen arvioimiseksi voimalat on lisätty Isosuon 3d-malleihin. Mallissa on käytetty oletuksena 12 metriä matalampia, 218-metrisiä tuulivoimaloita. Hankkeesta vastaava toimitti 230-metristä voimalaa vastaavan ja lähtöoletuksiltaan tarkennetun välkevarjostusraportin, Numerola 27.9.2016.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Punkalaitumen Tuulivoima Oy on YIT Rakennus Oy:n ja Ilmatar Windpower Oyj:n omistama. Yhtiö on toiminut hankevastaavana Punkalaitumen Isosuon 6 voimalan hankkeessa. Hankkeesta vastaavan mukaan suunniteltava Arkkuiosuon 3 voimalan hanke on irrallinen, pieni hanke. Hankkeen vaikutukset ovat sen arvion mukaan vähäisiä ja hankkeella ei olisi yhteisvaikutuksia. Hanke liittyy Isosuon 6 tuulivoimalan ja 25–28 MW:n tuulivoimahankkeeseen vain taloudellisista näkökulmista. Hankkeet ja-alueet ovat erillisiä ja toisistaan riippumattomia. Keskinäinen etäisyys on yli 4,5 km. Hankkeilla olisi erilliset liityntäkaapelit ja tieverkostot. Fortumin 110 kV johtoon liittymistä tutkitaan.

Arkkuiosuon ja Isosuon hankkeilla on yhteisiä näkymiä hyvin rajoitetusti. Punkalaitumen tuulivoimahankkeiden taloudellinen kannattavuus tarkoittaa, että huollon ja käytön yksikkökustannukset putoavat hieman kun Isosuon 6 voimalan lisäksi toteutettaisiin Arkkuiosuon 3 voimalaa. Sama organisaatio käyttäisi molempia voimala-alueita, mikä parantaa kilpailukykyä. Tilanne on nyt erilainen kuin vuonna 2014, jolloin luvituksen aikataulu oli ratkaiseva tekijä. Tänä päivänä rakennettujen voimaloiden energian tuotantokustannukset ovat nousseet merkittävimmäksi tekijäksi, jonka myötä jo kertaalleen syrjään pannun Arkkuiosuon hankkeen toteuttaminen on tullut uudelleen ajankohtaiseksi. Hankkeesta vastaavan mukaan suunniteltavalla Arkkuiosuon hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia tai yhteisvaikutuksia Isosuon hankkeen kanssa.

Hankkeesta vastaava tarkisti yllä olevan kuulemistä (1.6.2016) koskevan tekstin 29.9.2016 ja samalla lisätietona ilmoitti, että suunnittelutarveratkaisun viranomaislausuntoihin on valmistumassa vastineiksi lisäselvityksiä seuraavien kahden viikon aikana. Näistä ensimmäinen, (tv/230m/välkevarjostus, Numerola 27.9.2016) toimitettiin ohessa.

Neuvottelut viranomaisten kanssa

Arkkuiosuon tuulivoimahankkeesta järjestettiin neuvottelu 1.6.2016, jossa olivat mukana ELY-keskuksen, Punkalaitumen kunnan, Pirkanmaan maakuntamuseon ja Pirkanmaan liiton edustajat. Neuvottelussa käytiin läpi sekä Arkkuiosuon että Isosuon tuulivoimahankkeiden YVA- ja maankäyttöasioita. Neuvottelu oli samalla YVA-lain mukainen hankkeesta vastaavan kuuleminen.

Punkalaitumen ympäristönsuojeluviranomainen 30.9.2016. Arkkuiosuon tuulivoimahankkeen haitallisia vaikutuksia elinympäristön terveellisyyteen on tarpeen tarkastella lähitökohtaisesti alueella, joka ulottuu 10 kertaa napakorkeuden etäisyydelle eli 1,6 km etäisyydelle. Arkkuiosuon ja Isosuon yhteisvaikutuksissa on vastaavasti otettava huomioon molempien vaikutusalueet samalla laskentatavalla.

Pirkanmaan liitto. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei ole otettu kantaa tuulivoimaloiden rakentamiseen. Sen sijaan valmisteilla olevassa maakuntakaavassa on tarkasteltu seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Näihin lukeutuvat alueet, jotka ovat taajamien läheisyydessä (5 tai enemmän voimaloita) tai taajamien ulkopuolella olevat alueet (10 tai enemmän voimaloita). Arkkuiosuolla ei ole kaavaehdotuksen mukaan seudullista tuulivoima-aluetta, joten alueelle on mahdollista sijoittaa alle 10 voimalaa, sillä alue sijaitsee selkeästi taajamarakenteen ulkopuolella. Tuulivoimalat eivät ole ristiriidassa voimassa olevien tai valmisteilla olevan maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Suunnittelutarveratkaisussa tulee kuitenkin huomioida tuulivoimatuotannon ja turvetuotannon yhteensovittaminen.

Pirkanmaan maakuntamuseo. Arkkuiusun kolme tuulivoimalaa sijoittuvat aiemmin vireillä olleen Isosuon tuulivoimala-alueen kaakkoispuolelle. Valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdolla oleva Punkalaitumenjoen kulttuurimaisema laajoine peltoaukeineen avautuu noin seitsemän kilometrin päässä voimaloista. Voimaloilla ei näyttäisi olevan merkittäviä vaikutuksia ko. maisemaan. Sen sijaan paikallisista kulttuurimaiseman arvoista ei ole tarkkoja tietoja asian mukaisten inventointien puuttuessa. Kulttuurimaisemaan kohdistuvia vaikutuksia ei näin ollen voida luotettavasti arvioida. Hakemuksen liitteenä olevista havainnekuvista ei vielä selvästi käy ilmi, millaisia maisemallisia vaikutuksia tuulivoimaloilla on mm. Palojoen kulttuurimaisemaan ja sen arvoihin. Aineistoja tulee täydentää vaikutusalueen kulttuurimaiseman selvityksellä, josta käyvät ilmi alueen ominaispiirteet ja arvot. Lisäksi maakuntamuseolle tulee toimittaa em. selvityksen perusteella tarkennettu havainneaineisto.

Suunnitelmaan sisältyy kaapelilinjan rakentaminen Arkkuiusun pohjoisosaan ja -puolelle. Suon pohjoisreunalla ja siitä koilliseen, Palojoelle kulkevaa linjaosuutta voidaan pitää potentiaalisena esihistoriallisten ja historiallisen ajan arkeologisten kohteiden (kiinteiden muinaisjäännösten tai muiden kulttuuriperintökohteiden) löytymisen kannalta, mihin viittaavat alueen topografia, korkeusasema sekä historiallisiin karttoihin merkitty kylien välinen rajalinja ja 1800–1900-lukujen torppa-asutus. Tämän vuoksi maakuntamuseo pitää tärkeänä, että hankkeeseen liittyen suoritetaan kaapelilinjan arkeologinen inventointi. Tuulivoimaloiden maisemallisten vaikutusten arvioimiseksi muinaisjäännösten osalta on lisäksi perusteltua ottaa inventoinnissa huomioon suota ympäröivät kiviakautiselle asutukselle sopivat alueet.

Asian aikaisempi käsittely Pirkanmaan ELY-keskuksessa

Hankkeesta vastaavat toimittivat vuonna 2013 Pirkanmaan ELY-keskukselle MRL:n ja YVA-lain soveltamiseen liittyen tiedot sekä Arkkuiusun 4 tuulivoimalan että Isosuon 9 - 6 tuulivoimalan hankkeista (11.9.2013). Hankkeesta vastaavat päättivät kehittää kuitenkin vain Isosuon hanketta, koska yhtiöillä ei ollut sillä hetkellä taloudellisia perusteita Arkkuiusun hankkeelle (7.5.2014). Pirkanmaan ELY-keskus antoi vuonna 2014 Isosuon 9 tuulivoimalan hankkeesta YVA-lain mukaisen päätöksen, jonka mukaan YVA-menettely tulee sovellettavaksi. Päätöksen jälkeen Isosuon hanketta muutettiin ja uuden päätöksen mukaan 6 tuulivoimalan hankkeeseen YVA-menettely ei tullut sovellettavaksi. Isosuon hanke muuttui sen jälkeen vielä osayleiskaavan laadinnan aikana. YVA-lain soveltaminen Arkkuiusun hankkeeseen ei tullut vireille vuonna 2014 eikä hankkeiden yhteisvaikutuksia tarkasteltu annetuissa päätöksissä.

Pirkanmaan ELY-keskus on antanut Punkalaitumen kaavoitukselle lausunnon suunnittelutarveratkaisusta 2.9.2016 (PIRELY/5714/2016).

ELY-keskus on saanut Punkalaitumen kaavoitukselta tiedoksi **Arkkuiusun suunnittelutarveratkaisusta annetut viranomaislausunnot** (Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan pelastuslaitos, Urjala, Loimaan kaupunki, Humppila, Varsinais-Suomen liitto, Varsinais-Suomen maakuntamuseo, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Satakuntaliitto, Satakunnan maakuntamuseo, Huittinen, Hämeen liitto, Hämeen ELY-keskus, Trafi, Digita). Tässä päätöksessä hyödynnetään annettuja lausuntoja siten, että viranomaisten näkemykset todennäköisistä haitallisista vaikutuksista tulevat otettavaksi huomioon YVA-päätöksessä.

HANKKEEN TODENNÄKÖISET MERKITTÄVÄT HAITALLISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Pirkanmaan ELY-keskus on tunnistanut käytettävissä olevien tietojen perusteella hankkeen todennäköisiä haitallisia vaikutuksia ja tarkastellut niiden merkittävyyttä suhteessa YVA-lain soveltamisalan tarkoittamaan merkittävyyteen. Todennäköisiä YVA-lain 2 §:ssä määriteltyjä ympäristövaikutuksia on tunnistettu erityisesti YVA-asetuksen 7 § näkökulmista, jotka liittyvät hankkeen ominaisuuksiin, sijaintiin ja ympäristövaikutusten luonteeseen.

Maankäyttö, yhdyskuntarakenne, rakennukset

Voimassa olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa Arkkuiusun alue on osoitettu turvetuotantoalueena (EO), joka sisältyy laajempaan turvetuotannon kannalta tärkeään vyöhykkeeseen. Tältä osin hanke on ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavan kanssa. Kolmen tuulivoimalan hanke ei ole maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävä. Yhdessä lähialueen Isosuon (6 tv) tuulivoimalahankkeen kanssa tuulivoimalat muodostuvan kuitenkin seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ehdotuksessa Arkkuiusun alue sisältyy laajempaan maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealueeseen, jolle on annettu kehittämissuositus; Punkalaitumella Kanteenmaantien ja valtatie 2 risteysalueen sekä Isosuon ja Arkkuiusun muodostaman alueen suunnittelussa tulee tukea alueen kehittymistä energiaomavaraisuuden sekä biotalouden elinkeinojen vyöhykkeenä. Lisäksi Arkkuiusun alue kuuluu maakuntakaavaehdotuksessa turvetuotannon kannalta tärkeään alueeseen (EO/t). Arkkuiusun aluetta ei ole Isosuon tuulivoima-alueen (tv2) tapaan esitetty maakuntakaavassa tuulivoima-alueena (tv), jolla osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille voi sijoittaa joko yli 5 (tv2) tai yli 10 (tv1) tuulivoimalaa.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040 ehdotuksen kehittämismerkintä sisältää energiatuotantolaitosten sijoittamisen Kanteenmaan alueelle. Uuden maakuntakaavan tullessa voimaan Arkkuiusun tuulivoimahanke ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Arkkuiusun hankealueella ei ole voimassa yleiskaavaa. Lähin yleiskaava on edellä kerrottu Isosuon tuulivoimaosayleiskaava. Hankealueen lähin asemakaava-alue on Punkalaitumen keskustaajamassa.

Punkalaitumen taajama (YKR 2012) ja taajaman keskusta ovat noin 6 km hankkeen suunnittelualueesta. Asutusta on myös maa- ja metsätalousalueilla taajaman ulkopuolella.

Loimaan kaupungin rajalle on noin 1,5 km. Loimaan puolella sijaitsevat Kuljunmaan, Sardonmaan, Seikunmaan ja Hennijoen kylät noin 3,5–5 km suunniteltavasta hankealueesta. Lähimmästä voimalapaikasta on noin 8 km Humpilan rajalle ja 10 km Urjalan lähimmälle rajalle. Huittisen raja on lähimmillään yli 2 km etäisyydellä hankealueesta, jossa Huittisten alue myös lähellä Isosuon tuulivoima-aluetta.

Suunniteltavalla Arkkuiusun hankkeella on todennäköisesti haitallisia vaikutuksia nykyiseen maankäyttöön, ks. myös melu- ja välke jäljempänä. Käytettävissä oleviin hanketietoihin ja selvityksiin ympäristövaikutuksista ja yhteisvaikutuksista liittyy tiedollista epävarmuutta. Lisäksi Arkkuiusun hanke muodostaa yhdessä lähialueen Isosuon tuulivoimalahankkeen kanssa seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Kulttuurimaisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja kiinteät muinaismuistot

Valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdolla oleva Punkalaitumenjoen kulttuurimaisema laajoine peltoaukeineen sijaitsee lähimmillään vajaan kuuden kilometrin päässä. Voimaloilla ei ole todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia ko. maisemaan. Sen sijaan Punalaitumen paikalliseen kulttuurimaisemaan kohdistuvia haittoja ei voida sulkea pois käytettävissä olevilla tiedoilla. Maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi valtakunnallisessa päivitysinventoinnissa ehdotettu Loimijoen kulttuurimaisema on lähimmillään noin 10 km etäisyydellä.

Hanketta suunnitellaan alueelle, jossa sijaitsevat kiinteitä muinaismuistoja, joten hanke aiheuttaa kohteisiin ja niiden maisema-arvoihin todennäköisesti haitallisia vaikutuksia.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Hankealue sijaitsee noin 4,5 km Punkalaitumen taajamasta. Eteläisimmästä tuulivoimalasta on matkaa Loimaan kaupungin rajalle noin 1,5 km ja hankealueesta Huittisten kaupungin rajalla noin 2 km.

Tuulivoimaloiden etäisyydet lähimpiin Punkalaitumen asuin- ja lomarakennuksiin ovat noin 1,1 kilometriä. Hankealueesta 2 kilometrin etäisyydellä on haja-asutusta.

Tuulivoima-hankkeen monitahoinen ympäristövaikutus koostuu melusta, varjostuksesta, luontoon sekä lähi- ja kaukomaisemaan kohdistuvista vaikutuksista sekä näiden tekijöiden aiheuttamasta elinympäristön viihtyvyyteen kohdistuvista vaikutuksista. Vaikutukset elinympäristöön ovat pitkäaikaisina asukkaiden kannalta pysyviä. Suunniteltava Arkkuisuon 3 tuulivoimalan hankealue sijoittuu Punkalaitumen taajaman ulkopuolelle, mikä vähentää asutuksen elinympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Isosuon ja Arkkuisuon hankkeilla olisi haitallisia yhteisvaikutuksia elinympäristön terveellisyyteen ja viihtyvyyteen, mutta lähempänä Punkalaitumen taajamaa sijaitsevan Isosuon 6 tuulivoimalan vaikutusten osuus olisi todennäköisesti isompi. Huittisten kunnan lähimmälle alueelle kohdistuvat yhteisvaikutukset ovat todennäköisiä.

Hankkeen merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset eivät todennäköisesti kohdistu suureen väestömäärään. Hanke ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Käytettävissä oleviin tietoihin liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Melu ja välke/varjostus

Hankkeen voimalatyyppejä ei ole valittu. Voimalatyypistä ja sen ominaisuuksista on tehty tiettyjä oletuksia, joiden perusteella on laskennallisesti arvioitu aiheutuvia vaikutuksia. Käytettävissä olevan melumallinnuksen mukaan Arkkuisuon 3 tuulivoimalan hankkeen ulkomelun 40 dB:n meluvyöhykkeelle ei jäisi asutusta, ja lähimpien asuin- ja lomarakennusten (4 kpl) kohdalla melutasot olisivat noin 36–37 dB_{Aeq}.

Edellä mainittujen ulkomelutasojen mukaan sisämelutasot alittaisivat asumisterveysohjeen toimenpiderajan, kun oletetaan rakennusten ilmastuksen äänierityksen vastaavan tyypillisen tanskalaisen asuintalon eristävyyttä. Sisämelutasoja ei ole tarkasteltu tarkemmin suhteessa Arkkuisuon vaikutusalueen rakennuskannan laatuun ja ikään.

Melualueen laajuuteen ja kohdistumiseen liittyy epävarmuutta, koska Arkkuinsuon tuuli-voimahankkeen melumallinnuksessa lähtötietoina on käytetty kolmea kokonaiskorkeudeltaan 218 metristä (napakorkeus 150 m ja + roottorin halkaisija 136 m) ja nimellistehoitaan 3,45 MW tuulivoimalaa. Hankkeesta vastaava on ilmoittanut suunnittelevansa 3 kpl kärki- korkeudeltaan noin 230-metristä ja 3-4 MW:n nimellistehoista tuulivoimalaa Arkkuinsuolle.

Välkemallinnus (tv h= 218 m, Ramboll 22.3.2016) perusteella kahden asuinrakennuksen kohdalla ylittyy vuotuinen välkemäärä 10 tuntia, neljän asuinrakennuksen kohdalla välkemäärä on 8–10 tuntia vuodessa ja kahden loma-asunnon kohdalla välkemäärä on noin 8 tuntia vuodessa. Hankkeesta vastaava teetti tarkennetun välkevarjomallinnuksen (Numerola 27.9.2016), jossa tuulivoimalan napakorkeus oli 160 metriä ja roottorilapa 141 metriä yhteensä noin 230 metriä. Mallinnuksessa lähtötiedoissa käytettiin oletuksena turbiinin lavan kaventuva profiilia, joka vaikuttaa välkelaskennassa maksimietäisyyteen. Mallinnuksen mukaan Arkkuinsuon voimaloiden aiheuttamista todellisten välketuntien vuotuisesta määrästä jää alle 8 tunnin raja-arvon kaikilla alueen asunnoilla ja loma-asunnoilla.

Hankkeesta vastaavan ympäristöselvitysten (22.3. ja 23.3.2016) mukaan Arkkuinsuon voimaloiden aiheuttama merkittävä melu ja/tai välke eivät todennäköisesti kohdistu laajan väestömäärän, ja siltä osin vaikutukset eivät muodostuisi merkittäväksi. Muutoin melun kohdistumiseen ja merkittävyyteen sekä yhteisvaikutuksiin Isosuon hankkeen kanssa liittyy olennaista epävarmuutta.

Välke ei ulotu Punkalaitumen Isosuon Natura-alueeseen ja soidensuojelualueeseen.

Kasvillisuus, eliöt, luonnon monimuotoisuus, Natura-alueet

Arkkuinsuon tuulivoima -hankkeen todennäköiset vaikutukset voivat liittyä viitasammakon ym. luontodirektiivilajien esiintymiseen hanke- ja vaikutusalueilla sekä yhteisvaikutuksiin alueen muiden tuulivoima-hankkeiden kanssa kuten vaikutukset Etelä-Pirkanmaan Isosuo–Arkkuinsuo–Telkunsuo–Kaakkosuo–Kaitasuo -suoluontovyöhykkeen (osin Satakunnan puolella) pirstoutumiseen sekä linnustoon.

Hankkeella on todennäköisesti haitallisia yhteisvaikutuksia luontoarvoihin muiden lähialueella sijaitsevien tai tiedossa olevien/suunniteltujen tuulivoimahankkeiden kanssa (ks. edellä). Vaikutuksia voi olla etenkin muuttaviin lintuihin, erityisesti kurkeen ja merikotkaan.

Arkkuinsuon ja Isosuon tuulivoimahankkeista ei aiheudu käytettävissä olevien lähtöaineistojen perusteella merkittäviä luontoon kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Merkittävin haitallinen yhteisvaikutus on merikotkan ja kurjen muuttoreitteihin aiheutuva pieni estevaikutus, mutta molempien hankkeiden kiertämisen aiheuttama lisäys muuttomatkaan on kilometrin luokkaa, mitä ei voi pitää merkittävänä muuttomatkojen kokonaispituuteen nähden.

Arkkuinsuon tuulivoimahankkeella ei ole Isosuon ja Telkunsuon Natura-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia yksinään eikä yhdessä Isosuon tuulivoimahankkeen kanssa.

Elinkeinot. Arkkuinsuo on Vapo Oy:n turpeenottoalueena. Tuulivoimala nro 1 sijaitsee turpeenottolohkon ja auma-alueen vieressä. Voimaloiden nro 2 ja 3 rakennusalueella turpeenotto toiminta on päättynyt. Suunniteltavalla tuulivoimahankkeella voi olla haitallisia vaikutuksia turvetuotantoon, mutta vaikutukset eivät todennäköisesti muodostu tuulivoimaloiden normaalitoiminnan aikana merkittäviksi. Ks. alla poikkeustilanteet

Yhteisvaikutukset

Punkalaitumelle suunniteltava Arkkuisuon tuulivoima-hanke sijaitsee alueella, jossa siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset ulottuisivat yli kunta- ja maakuntarajojen. Maakuntarajojen yli ulottuvia yhteisvaikutuksia ei ole järjestelmällisesti arvioitu tuulivoimamaakuntakaavojen laadinnassa tai tuulivoimaosayleiskaavoissa. Arkkuisuon hankkeen lisäksi alueella on vireillä tai suunnitteilla useita tuulivoima-hankkeita, jotka eivät vastaa eri maakuntien tuulivoimamaakuntakaavojen kokoa ja/tai ympäristökriteerejä. Eri yhteisvaikutuksien todennäköisyyttä on vaikea arvioida käytettävissä olevilla tiedoilla. Haitallisten vaikutusten yhteisvaikutuksia ei voi pois sulkea alueelle luonteenomaisessa osin avoimessa maaseudun viljelyalueiden ja kylien maisematilassa, jossa huomattavan korkeiden tuulivoimaloiden vaikutusalue ulottuu kauas ja vaikutusalueella on myös merkittäviä valtakunnallisia ja maakunnallisia maisemallisia arvoja. Vaikutusalueet ulottuvat Pirkanmaan lisäksi Hämeen, Satakunnan ja Varsinais-Suomen alueille. Valtakunnallisiin tai maakunnallisiin kulttuuri-maisema-arvoihin kohdistuvat haitalliset vaikutukset eivät todennäköisesti muodostu merkittäviksi. Käytettäviin selvityksiin liittyy kuitenkin epävarmuutta, koska selvitykset eivät vastaa suunniteltavia 230-metriä tuulivoimaloita ja maisemavaikutuksia ei ole tarkasteltu kattavasti eri maisema-alueilta kuten Loimaan ja Loimijoen kulttuurimaiseman suunnista.

Yhteisvaikutukset Isosuon kanssa

Suunniteltavalla Arkkuisuon 3 tuulivoimalalla on yhteisvaikutuksia mm. maisemaan ja luontoarvoihin Punkalaitumen Isosuon 6 tuulivoimalan hankkeen kanssa, joka sijaitsee lähimmillään noin 4 kilometrin päässä.

Yhteisvaikutukset muiden tuulivoima-alueiden kanssa

Muita tuulivoimahankkeita Arkkuisuon hankealueen ympärillä ovat Hämeessä Humppilan-Urjalan 18 tuulivoimalaa lähimmillään noin 15 kilometrin päässä, Tyriselän alue Joki-oisten (rakenteilla) ja Ypäjän kuntien alueella noin 23 km päässä. Satakunnassa on Huitisten Kiimasuon 7–9 tuulivoimalaa noin 25 kilometrin päässä ja Varsinais-Suomen tuulivoimavaihemaaakuntakaavassa osoitettu Loimaan Huikankulman 3–9 tuulivoimalan mahdollistama energiahuollon alue noin 12 kilometrin päässä. Pirkanmaalla on lisäksi maakuntakaava 2040 ehdotuksessa osoitettu Sastamalan Ajoksenkankaan 10 tuulivoimalan alue 30 kilometrin päässä Arkkuisuon alueesta.

Suunniteltavan Arkkuisuon hankkeen aiheuttamat yhteisvaikutukset erityisesti linnustoon ja maisemaan eivät todennäköisesti muodostu merkittäviksi, koska muut tuulivoimahankkeet tai maakuntakaavoissa osoitetut tuulivoimavaraukset sijaitsevat lähimmillään noin 12 km päässä Arkkuisuon alueesta. Etelä-Suomessa ei ole vielä tehty seuranta linnustovaikutuksista kuten Pohjois-Suomen tuulivoima-alueista, joten linnustoon aiheutuviin vaikutuksiin ja yhteisvaikutuksiin sisältyy epävarmuutta.

Ympäristöönnettomuudet

Voimaloiden siivistä tippuvan jään tai rikkoontuneiden osien putoaminen voivat aiheuttaa lähialueella liikkuville varaa, mutta se ei kuitenkaan muodostu todennäköisesti merkittäväksi ottaen huomioon suojaetäisyydet lähimpiin kohteisiin. Arkkuisuon turvetuotantoalueilla sen sijaan riskiä olisi olemassa.

Pelastuslaitoksella on tuulivoimaloiden korkeudesta ja sijainnista johtuen varsin rajalliset mahdollisuudet tuulivoimalassa mahdollisesti sattuvan palon sammuttamiseen ja muihin pelastustoimiin. Palon leviäminen hankealueelta maastoon ja välittömässä läheisyydessä oleviin kohteisiin kuten turvetuotantoalueelle voi todennäköisesti aiheuttaa merkittävää haittaa. Turvetuotantoalueelle suunniteltava Arkkuisuon hanke voi siten aiheuttaa todennäköisesti ympäristöönnettomuuden vaaraa.

Muut olennaiset ympäristövaikutukset

Arkkuisuon suunniteltavan hankkeen suoria ja välillisiä vaikutuksia tutkajärjestelmiin, lähetyksiin/viestintään tms. ei ole tarkasteltu hankkeen alustavassa suunnitelmassa ja ympäristöselvityksessä. Tuulipuistot voivat useimmiten aiheuttaa merkittävää haittaa radio- ja antennitelevisioverkolle. Vastaanotto- ja linkkijänneongelmat voivat aiheutua jo yhdestä tuulivoimalasta. Antennitelevisio lähetyksiä käytetään vaaratiedotteiden välityskanavana, joten tuulivoimalan aiheuttama häiriö voi välillisesti vaikuttaa yleiseen turvallisuuteen.

Hankealue sijaitsee osin Tampereen lentoaseman korkeusrajoitusalueella. Selvityksen mukaan voimat (korkeus 218/230?) eivät läpäise korkeusrajoituspintaa.

Puolustusvoimien 14.4.2016 lausunto. Puolustusvoimat eivät vastusta suunnitelman mukaan tuulivoimaloiden rakentamista Punkalaitumen Arkkuisuon alueelle.

RATKAISU

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Punkalaitumen Arkkuisuon 3 tuulivoimalan ja 9–12 MW:n tuulivoima -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin edellä tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Harkittaessa YVA-lain mukaan vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa otetaan erityisesti huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä ympäristövaikutusten luonne.

Päätös perustuu Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n hankesuunnitelmaan sekä käytettävissä oleviin selvityksiin ja tietoihin hankkeen todennäköisen vaikutusalueen nykytilasta ja hankkeen ympäristövaikutuksista. Hankkeesta vastaavan selvitykset eivät vastaa suunniteltavien tuulivoimaloiden kokoa, mikä aiheuttaa olennaista epävarmuutta käytettävissä oleviin tietoihin ympäristövaikutuksista. Lisäksi kaikilta osin ympäristövaikutuksista ei ole käytettävissä olevia tietoja.

YVA-asetuksen hankeluettelon mukaan YVA-menettelyä on aina sovellettava tuulivoimahankkeeseen, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho on vähintään 30 MW. Hankkeen 3 tuulivoimalaa ja kokonaisteho 9–12 MW vastaavat 33 % YVA-asetuksen hankeluettelon voimaloiden lukumäärästä ja 30–40 % tehorojasta.

Arviointimenettelyn tarpeen harkinta tehdään käytettävissä olevan tiedon perusteella eikä siinä voida ennakoida muiden lakien mukaan myöhemmin edellytettäviä selvityksiä eikä mahdollisten hyväksymispäätöksien sisältöä.

Suunniteltavalla Arkuinsuon hankkeella on todennäköisesti haitallisia vaikutuksia nykyiseen maankäyttöön. Käytettävissä oleviin hanketietoihin ja selvityksiin ympäristövaikutuksista liittyy tiedollista epävarmuutta. Lisäksi suunniteltava Arkuinsuon muodostaa yhdessä lähialueen Isosuon tuulivoimalahankkeen kanssa seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Hanke aiheuttaa todennäköisesti haitallisia yhteisvaikutuksia luontoarvoihin muiden lähialueella sijaitsevien tai suunniteltujen tuulivoimahankkeiden kanssa. Vaikutuksia voi olla mm. muuttaviin lintuihin, erityisesti kurkeen ja merikotkaan. Punkalaitumelle suunnitelluista Arkuinsuon ja Isosuon tuulivoimahankkeista ei aiheudu käytettävissä olevien lähtöaineistojen perusteella merkittäviä luontoon tai Isosuon tai ja Telkunsuon Natura-alueiden arvoihin kohdistuvia yhteisvaikutuksia.

Tuulivoimala-hankkeiden ihmisiin kohdistuvat haitalliset vaikutukset ovat monitahoisia; vaikutus koostuu melusta, varjostuksesta, luontoon ja maisemaan kohdistuvista vaikutuksista sekä näiden tekijöiden aiheuttamasta elinympäristön viihtyvyyteen kohdistuvista vaikutuksista. Vaikutukset elinympäristöön voivat olla pitkäaikaisina asukkaiden kannalta pysyviä.

Suunniteltavan Arkuinsuon hankkeen merkittävät suorat haitalliset ympäristövaikutukset eivät todennäköisesti kohdistu suureen väestömäärään Punkalaitumella, Loimaalla ja Huitisissa. Hanke ei siten todennäköisesti aiheuta merkittäviä ihmisiin kohdistuvia ympäristövaikutuksia tai yhteisvaikutuksia Isosuon tai muiden edellä mainittujen tuulivoimaloiden kanssa. Muutoin melun kohdistumiseen ja merkittävyteen sekä yhteisvaikutuksiin Isosuon hankkeen kanssa liittyy olennaista epävarmuutta.

Lisäksi Arkuinsuon tuulivoimalat aiheuttavat todennäköisesti merkittävää haittaa radio- ja antennitelevisioverkoille ja välillistä haittaa yleiseen turvallisuuteen. Turvetuotantoalueelle suunniteltava hanke aiheuttaa todennäköisen ympäristöönnettomuuden vaaraa.

Yllä mainitun perusteella Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n Punkalaitumen Arkuinsuon kolmen (3) tuulivoimalan hankkeesta ei aiheudu todennäköisesti laadultaan ja laajuudeltaan merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka olisivat kokonaisuutena rinnastettavissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa mainittujen hankkeiden merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne sekä yhteisvaikutukset Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n Punkalaitumen Isosuon kuuden (6) tuulivoimalan hankkeen tai muissa kunnissa ja maakunnissa olevien nykyisten tai tiedossa olevien tuulivoimala-hankkeiden haitallisten ympäristövaikutusten kanssa.

Selvilläolovelvollisuus 25 §

Vaikka Punkalaitumen Tuulivoima Oy:n Arkkuiusun tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta YVA-lain tarkoittamaa arviointimenettelyä, hankkeesta vastavan on YVA-lain mukaan oltava riittävästi selvillä hankkeen haitallisista ympäristövaikutuksista. Hankkeesta vastaavien on erityisesti selvitettävä riittävästi edellä mainittuja hankkeesta todennäköisesti aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia hankkeen suunnittelussa. Hankkeen haitallisia vaikutuksia tulee arvioida suunniteltavien tuulivoimaloiden jo todennäköisenä pidettävän kokonaiskorkeuden mukaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6,9,25 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 § 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Yksikönpäällikkö

Mari Rajala

Ylitarkastaja

Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) Punkalaitumen virallisella ilmoitustaululla. Päätös on nähtävillä Punkalaitumen kunnanvirastossa Vesilahdentie 5. Päätös on sähköisesti nähtävillä ympäristöhallinnon Internet-sivuilla <http://www.ymparisto.fi/YVA-paatokset/Pirkanmaa>

TIEDOKSI

Punkalaitumen kunta
Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvelut /ympäristönsuojeluviranomainen
Loimaan kaupunki
Urjalan kunta
Humppilan kunta
Huittisten kaupunki
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pirkanmaan maakuntamuseo, kulttuuriympäristöyksikkö
Satakuntaliitto
Satakuntamuseo
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen maakuntamuseo
Suomen ympäristökeskus
Digita
Trafi

LIITTEET Valitusosoitus
Karttaliite hankealueesta

LISÄTIEDOT Ylitarkastaja Leena Ivalo, p. 0295 036 000

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta,
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan sekä
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,
- asiamiehen valtakirja sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

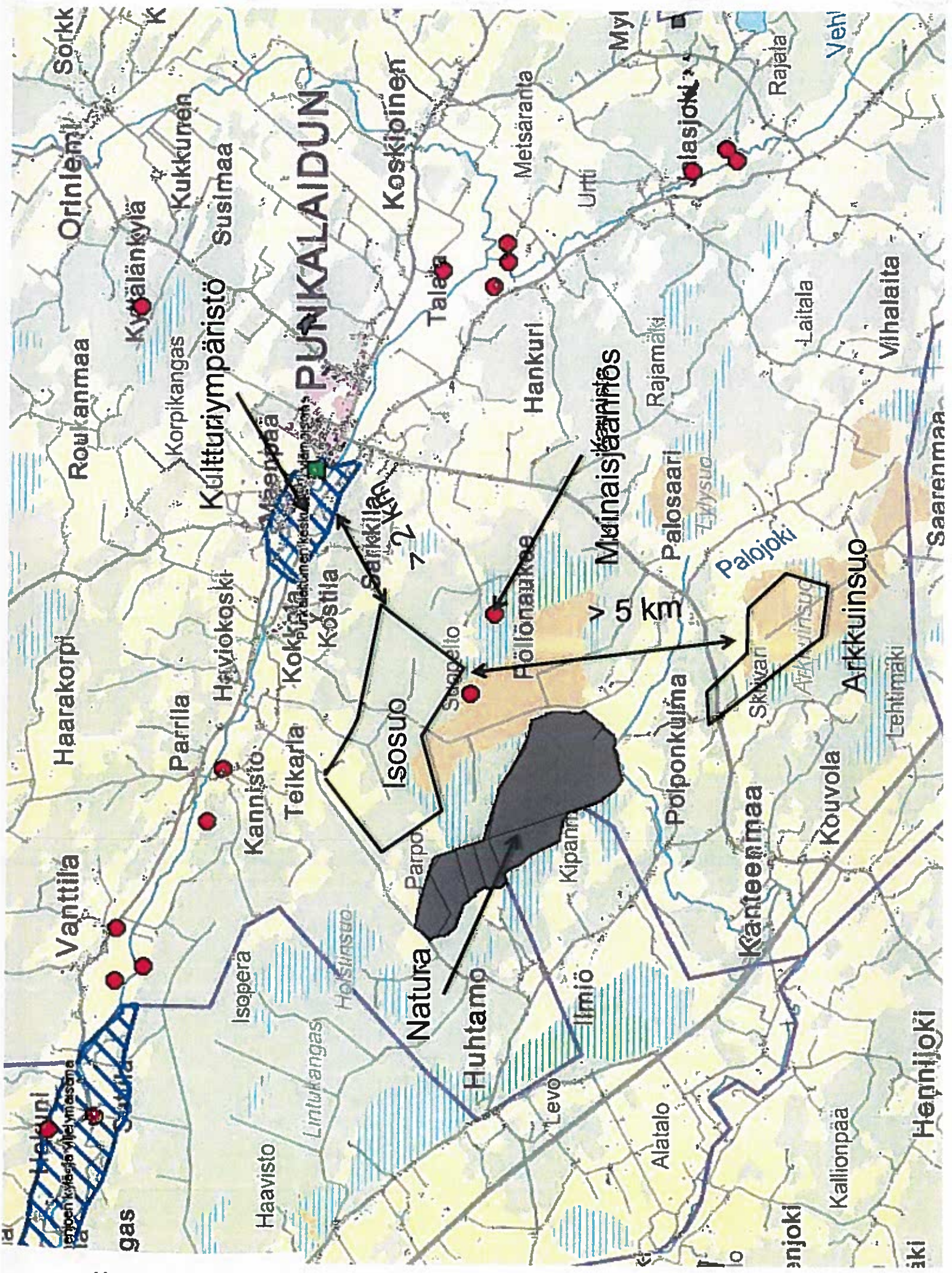
Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Valituksen on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä klo 16:15 mennessä, riippumatta toimitaanko valitus postitse vai sähköisesti. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00–16:15.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
puhelinvaihe: 010 36 42200 tai 0100 86 330
telekopio: 010 36 42269
sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

1.1.2016 alkaen peritään tuomioistuinmaksulain 1455/2015 mukainen maksu 250 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi

Maanmittauslaitoksen lupa
 nro 7/MML/12

